

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
НҰР-МУБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ
ИСЛАМ ҒИЛМДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ДІНТАНУ КАФЕДРАСЫ**

**6B02202-«Дінтану» (қысқартылған) білім беру бағдарламасы бойынша
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы 2023

«6B02202-Дінтану» (қысқартылған) білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихан бағдарламасы

I. Жалпы ережелер

«6B02202-Дінтану» (қысқартылған) білім беру бағдарламасына түсетін талапкерлер үшін қабылдау емтиханы сұхбаттасу түрінде өткізіледі.

Емтиханның мақсаты талапкерлердің дін негіздері бойынша білімі мен кәсіпке жарамдылығын тексеру болып табылады.

Емтихан 2023 жылдың 8-15 шілде аралығында өткізіледі.

Мамандық бойынша емтихандарды өткізу нысаны мен мазмұны жоғары оқу орнымен дербес анықталады.

Емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін университет ректорының бұйрығымен бекітілетін пәндік комиссиялар құрылады.

Емтихандардың кестесін (күні, уақыты және өткізілетін орны, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттар қабылдау басталғаннан кешіктірілмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

Шығармашылық емтихан 20 баллдық жүйе бойынша бағаланады.

II. Емтиханды қабылдау тәртібі

Емтихан өткізу аудиториясына жіберуді және сұхбат өткізу кезінде осы қағидаларды сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, емтиханды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

Емтиханды өткізу кезінде аудиторияда бөтен тұлғалардың болуына жол берілмейді.

Талапкер емтиханға кестеде керсетілген мерзімде келеді. Талапкер аудиторияға емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жіберіледі.

Талапкер емтихан өткізу аудиториясына жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарын қабылдағаны туралы қолхатты көрсеткен жағдайда жіберіледі.

Сұхбат өткізу кезінде аудиторияға оқулықтарды, басқа да әдістемелік әдебиеттерді, мобильді байланыс құралдарын кіргізуге және қолдануға тыйым салынады.

Емтихандар тыныш және қолайлы жағдаймен қамтамасыз етіледі, талапкерлерге өз білімі мен білік деңгейін толық көрсете алуына барынша мүмкүндік жасалады.

Сұхбаттасу кезінде талапкерлерге және оны өткізу үшін тартылған жоғары оқу орнының қызметкерлеріне өзімен бірге байланыс және электрондық-есептеу техникаларын алуға және пайдалануға тыйым салынады.

Талапкер дәлелді себептермен емтиханға кешігіп немесе келмеген жағдайда ол емтиханды жазбаша өтініші мен емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептерін растайтын құжаттарды ұсынуы негізінде ректордың рұқсаты бойынша бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруға жіберіледі.

Емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептер мыналар:

-талапкердің ауырып қалуы (емдеу мекемесінен ауырып қалғандығы туралы анықтаманы ұсынумен расталады, анықтама емдеу мекемесінің мөрімен бекітіледі);

-төтенше жағдайлар, сондай-ақ жол-көлік оқиғасы (мемлекеттік мекемеден төтенше жағдайдың немесе жол-көлік оқиғасының болу фактісін айғақтайтын анықтама ұсынумен расталады).

-дәлелді себептер бойынша емтиханға келмеген тұлғалар оған емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей қосымша анықталған күні жіберіледі.

Дәлелсіз себептермен емтиханға келмеген талапкерлер емтиханға жіберілмейді.

Емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат берілмейді.

Емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомостымен және пәндік комиссия хаттамасымен ресімделеді.

Емтиханның қорытындысы ведомостпен және пәндік комиссияның хаттамасымен рәсімделеді.

Емтихан нәтижелері тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссиясы төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін беріледі.

Сұхбаттасу нәтижелері емтихан өткеннен кейін келесі күні хабарланады.

Талаптарды сақтауды және сұхбаттасу кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде емтихан тапсырушы тұлғалардық құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Нұр-Мұбарак ЕИМУ ректордың бұйрығымен бекітіледі.

Апелляцияға өтінімді апелляциялық комиссия төрағасының атына емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі қарастырылмайды.

Емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен ресімделеді.

III. Нормативтік талаптар

«6B02202-Дінтану» (қысқартылған) білім беру бағдарламасына түсуге ынта білдірген талапкерлердің кәсіби біліктілігін тексеруді талап ететін сұхбаттасу мамандықтар қатарына жатады.

Түсу емтихандарының бағдарламасы мен талаптары шығармашылық

кабілеттері бар, дін негіздері бойынша белгілі деңгейде сауатқа ие тұлғаларды таңдау мақсатында құрылған.

Осы мамандықтарға түсу үшін талапкерлердің дін негіздері бойынша білімі мен кәсіпке жарамдылығын анықтау үшін сұқбаттасу түрінде емтихан қабылданады.

IV. «6B02202-Дінтану» (қысқартылған) білім беру бағдарламасына түсушілерге арналған емтихан сұрақтары

- Абай шығармаларындағы сенім мен құлшылық түсінігі
- Діннің шығу тегіне қатысты теориялар
- Атеизмнің себептері мен діни танымнан ерекшелігі
- Әбу Насыр әл-Фараби және оның ғылым тарихындағы орны.
- Әлемдік діндердегі қасиетті жазбалар.
- Буддизм дінінің бағыттары (хинаяна және махаяна)
- Дәстүрлі емес діни қозғалыстардың үгіт-насихаттағы әдіс-тәсілдері
- Дәстүрлі діндер мен дәстүрден тыс діни қозғалыстардың айырмашылығы
- Дін мен дәстүр сабақтастығы.
- Діни наным-сенім бостандығының негіздері мен көріністері
- Түрлі діндердегі миссионерлік ұғымына сипаттама беріңіз.
- Ғаламтордың діни білім берудегі орны
- Экстремизм, терроризм, радикализм ұғымдарының айырмашылықтары
- Діннің қоғамдық қызметтері
- Діндер тарихына қатысты мұсылман шығыстағы зерттеулер
- Шәкәрім шығармаларындағы ислам негіздері.
- Жаңа діни ағымдардың пайда болуының алғышарттары
- Исламға дейінгі араб қоғамындағы діни ахуал
- Ислам дінінің тарихын кезеңдендіруге қатысты көзқарастарды талдаңыз.
- Қазіргі кезеңде әлем аренасындағы ислам дінінің орны.
- Ислам мен христиан діндерінің айырмашылықтары мен ұқсас тұстары
- Исламдағы негізгі ақидалық бағыттар
- Иудаизм дініндегі қасиетті кітаптар, мазмұны, тарихы, маңызы.
- Кеңес үкіметі кезінде мемлекеттің дінге қатысты ұстанымына талдау
- Ислам тарихындағы әділетті халифалар кезеңінің ерекшеліктері
- Қазақ ақын-жырауларының діни көзқарастарына сипаттама жасаңыз.
- Қазақ ағартушылық тарихындағы мешіттер мен медреселердің маңызын түсіндіріңіз
- Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының қоғамдағы орны
- Аббасилер дәуіріндегі ғылыми жағдай
- Құранның жазылу және жинақталу тарихы
- Қазақстандағы діни жағдай және қазіргі әлемдегі дін
- Қазақстандағы жаңа діни ағымдар және олардың қазіргі ахуалы
- Муғтазила ағымының ислам философиясының қалыптасуына әсері
- Қазіргі замандағы дін және атеизм арақатынасы
- Қазіргі кезеңдегі сопылық

- Әбу Ханифа мәзһабы және хадиске қатысты ұстанымы
- ҚР-дағы діндер диалогы және діни төзімділік идеялары
- Андалусиядағы ислам тарихы мен өркениеті
- Зайырлылық ұғымы және зайырлы мемлекеттің сипаттары
- Ислам дініндегі мереке күндер және оның қоғамдық функциясы
- Протестанттық бағыттың пайда болу тарихы
- Католик және православие бағыттарының ерекшеліктері
- Хадистердің жазылуы мен жинақталуы
- Үнді діндеріндегі ортақ ұғымдар: карма және сансара
- Діндер классификациясына қатысты теорияларды баяндаңыз
- Христиан дініндегі басты бағыттар және олардың қалыптасуы
- Иран діндеріндегі «күдай» ұғымы
- Конфуцизмдегі этикалық принциптер
- Грек және римдіктердің діндері
- Ислам тарихында һижреттің орны

V.   Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Ержан Қ, Махмет М., Салыстырмалы діндер тарихы. Алматы: 2017.
- Байтенова Н.Ж. және т.б. Дінтану: энциклопедиялық сөздік. Қазақ университеті баспасы. Алматы, 2018. – 2 том.
- Бұлан Ж. Ежелгі және қазіргі заманғы діндер тарихы. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 576 б.
- Асан Т., Балапанова А.С., Козырев Т.А. Қазақстанның дін жөніндегі мемлекеттік саясаты. Алматы: «Қазақ университеті», 2013
- Байтенова, Н. Ж., Бейсенов Б. Қ., Абжалов С. В. Исламдағы секталар мен бағыттар. Оқу-әдістемелік құралы. Әл-Фараби атын. Қазақ ұлттық ун-ті - Алматы: Қазақ университеті, 2013 . — 110 б.
- Имаммади Т. Ислам құқығына кіріспе. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 2021. – 241 б.
- Б.Қ. Бейсенов., А.Р. Игисенова. Христиандық тарихы. (Оқу құралы). Алматы: Қазақ университеті, 2016. 171 б.
- Армстронг К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: күдайтану баяны / ауд. Д.Кенжетай, К.Қаратышқанова, А.Тасболат // — Алматы, 2018
- Шабан Өз. Ислам тарихы / ауд. Есімқұлов Е.Н. – Алматы, 2018. – 352 б.
- Махмет Мұратхан, Яһудилік. Нұр-Мұбарак баспасы, Алматы, 2019. – 160 б.